

พนักงานเทศบาลที่บรรจุใหม่และปฏิบัติงานอยู่ที่เดิมหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น
หลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการ
ได้ถูกต้องหรือไม่ นั่นเวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่
เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการและในงานพิธีการ มีการแต่งกาย
ด้วยชุดขาวทั้งชุดหรือบางงานพิธีทำไม่ถึงแต่งเสื้อสีขาว กางเกง
กระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วนเพราะอะไร เดียวเราจะมี
ความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน
ว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดมีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่า
อะไรและการประดับอินทราณ การติดแพรแถบ การติดสังกัด และ
ป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่าถูกต้องลงมาศึกษา
เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง 11 ฉบับที่ (พ.ศ.2542)
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
พ.ศ. 2509 ได้ระบุไว้ดังนี้

1. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสี kaki) มี 2 ประเภท

- 1.1 เครื่องแบบสีกากีคอพับ(แขนยาว/แขนสั้น)
- 1.2 เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีทากีคอแบะ

ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบพิธีการ
(ชุดขาวข้าราชการ)

1. เครื่องแบบพิธีการมี 5 ประเภท
 - 2.1 เครื่องแบบปกติขาว
 - 2.2 เครื่องแบบปกติกากีคือตั้ง
 - 2.3 เครื่องแบบครึ่งยศ
 - 2.4 เครื่องแบบเต็มยศ
 - 2.5 เครื่องแบบสโมสร

ในที่นี้...ขอพูดถึงเฉพาะ เครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ ดังนี้

➤ เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้าย

ชาย ให้ใส่เสื้อแบบราชการสีขาวติดเครื่องหมายแสดง
สังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อ
ด้านขวาใช้กระดุมโลหะสีทองตรารัฐพาลักษณ์ขนาดใหญ่ 5 คนผู้ได้รับ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯ
ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านชาย

หญิง ให้ใช้เส้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอ
 ป่าน แขนยาวถึงข้อมือมีตะเข็บหลัง 4 ตะเข็บติดเครื่องหมายแสดง
 สังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่

ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อก
เสื้อด้านขวาที่แนวสาคอกมีกระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาด
เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม
และดุม ๕ สำหรับแบบเสื้อคอป้านมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า
เป็นกระเป๋าดูเหมือนเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋าและให้ใช้เสื้อคอพับ
แขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำให้ประดับแพรแถบอิสริยาภรณ์
ที่อกเสื้อด้านซ้าย

ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

➤ เครื่องแบบครึ่งยศ ปกติชาวครึ่งยศหรือ (ทางเก๋งดำ เลื้อยขาว) เครื่องราชา ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติ ชาว เว้นแต่ทางเก๋งหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเลิร์จดำประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่าง เครื่องแบบบริษัท

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ ภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการประดับเครื่องหมายข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2509 ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทยซึ่งในแต่ละกระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดนั่นเอง สามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

➤ เสื้อ (ชาย - หญิง)

เสื้อสีทึบก็คอปับ แขนยาวมีกระเป๋ายัดติดหน้าอกข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบอยู่ตรงกลางตามทางแนวตั้งไปกระเป๋ารูปนกชายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอกเสื้อ 6 เม็ด (รวมกระดุมคอเม็ดบนสุด) ไม่มีจีบด้านหลัง

➤ กางเกง และกระโปรง

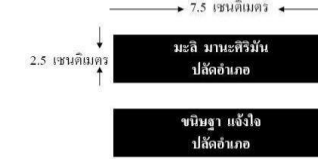
- กางเกงสีทึบก็ยาวขาตรงไม่มีลวดลายไม่พับปลายขาประเป๋าช้างตรงมีจีบด้านหลังหรือด้านข้างมีจีบหน้า หรือ ไม่มีก็ได้

- กระโปรงสีทึบก็ยาวปิดเข้าปลายปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นส้มหรือตัดปลายยาวครึ่งมีตะเข็บหน้า 2 ตะเข็บ ตะเข็บหรือไม่มีก็ได้แต่ไม่มีจีบรอบ

หมายเหตุ: การแต่งกายชุดสีทึบก็ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับชุดปกติขาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

➤ ป้ายชื่อ

ป้ายชื่อพื้นสีดำ แสดงชื่อตัวไม่มีคำนำหน้า ชื่อตำแหน่ง ชื่อสกุล ไม่มีสัญลักษณ์และ ขอบขาวติดที่หน้าอกเสื้อเหนือ กระเป๋าด้านขวาประมาณ 0.5 เซนติเมตร

➤ เข็มขัด

ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน 3.5 เซนติเมตร กว้างยาว 5 เซนติเมตร มีครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัดปล่อยชายยาวปลายเข็มขัด ควรโฟลเฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้นหรือไม่ก็สอดซ่อนปลายไว้

➤ เครื่องหมายแสดงสังกัด

เครื่องหมายแสดงสังกัดจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วน ของ มหาดไทยจะมีลักษณะทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์ (ห้ามเคลือบพลาสติก) ติดบริเวณคอเสื้อทั้งสองหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

➤ รองเท้า

ชาย เป็นรองเท้าวัดสั้น หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุ เทียมหนังสีดำ สีนํ้าตาล ไม่มีลวดลายถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้าวัดสั้นปิดปลายเท้า หรือรัดสั้นปิดปลายเท้า ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีนํ้าตาลไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร ถุงเท้าขาวสีเนื้อ

การแต่งกายเครื่องแบบ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

งานเจ้าหน้าที่ เทศบาลตำบลหลักช้าง